

02 martie 2012

Djz Nr. 89

A V I Z

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea
Codului penal al Republicii Moldova

(nr. 185 din 27.01.2012)

Direcția juridică a examinat proiectul de lege specificat în titlu conform art. 54 din Regulamentul Parlamentului și expune următoarele considerente.

Proiectul supus avizării a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fiind aprobat prin Hotărârea nr. 45 din 26.01.2012, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Conform notei informative proiectul are drept scop, implementarea recomandărilor adresate de GRECO Republicii Moldova, care vor contribui la eficientizarea măsurilor legislative de contracarare a fenomenului corupției, precum și vor asigura respectarea angajamentelor normative asumate pe plan internațional.

În pct. 1 proiectul propune modificări la alin. (1) art. 324 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18.04.2002.

Este de menționat că Legea nr. 245 din 02.12.2011 privind modificarea și completarea unor acte legislative a substituit la alin. (1) art. 324 din Cod, cuvintele “cu funcție de răspundere” cu cuvintele “publice sau a persoanei publice străine”. Această lege a fost inițiată de asemenea de către Guvern, pentru implementarea recomandărilor GRECO.

La moment art. 324 alin. (1) din Cod prevede că se sancționează, fapta persoanei publice sau a persoanei publice străine care pretinde ori primește oferte, bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale fie acceptă servicii, privilegii sau avantaje, ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni ce ține de obligațiile ei de serviciu, ori pentru a îndeplini o acțiune contrar acestor obligații, precum și pentru a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o oarecare decizie favorabilă.

Proiectul propune în pct. 1 următoarea redacție pentru art. 324 alin. (1) din Cod, ”pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau persoană publică străină a banilor, titlurilor de valoare, serviciilor, privilegiilor, altor bunuri sau avantaje ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu, ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, precum și

pentru a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o oarecare decizie favorabilă”.

Astfel, remarcăm că, proiectul nu modifică esențial prevederile actuale, ci doar le completează cu elementul primirii bunurilor sau avantajelor nu doar pentru sine ci și pentru o altă persoană. Iar primirea bunurilor sau avantajelor pentru o altă persoană nu este altceva, decât ascunderea urmelor infracțiunii, însă acest element se include în noțiunea de ”corupție redată” în art. 2 din Legea nr. 90-XVI din 25.04.2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției. Astfel, *corupție* se definește ca, faptă ilegală care afectează exercitarea normală a funcției și care constă fie, în folosirea de către subiectul actelor de corupție, sau al faptelor de comportament corupțional a funcției sale, pentru solicitarea, primirea sau acceptarea, direct sau indirect, pentru sine **sau pentru o altă persoană**, a unor foloase materiale sau a unui avantaj necuvenit, fie în promisiunea, oferirea sau acordarea ilegală a unor asemenea foloase sau avantaje necuvenite subiecților actelor de corupție.

Esențial este că, pentru comiterea acestei fapte se primesc careva bunuri sau avantaje, iar dacă ele au fost transmise altei persoane, organul de urmărire penală oricum are sarcina să demonstreze acest moment și de asemenea, este obligat să probeze legătura causală între transmiterea bunurilor sau avantajelor altei persoane și folosirea funcției sale de către făptuitor.

Sancțiunea la art. 324 alin. (1) propusă de proiect este exact ca și cea din legea actuală.

Din punct de vedere tehnico-juridic, dacă autorii doresc să completeze legea cu o sintagmă urma să se completeze aceasta în textul propoziției, dar să nu fie expusă într-o nouă redacție.

Art. art. 325, 326, 333, 335 ca și în cazul precedent au fost modificate prin Legea nr. 245 din 02.12.2011.

Art. 325 alin. (1) din Cod prevede sancțiune pentru promisiunea, oferirea sau darea unei persoane publice sau unei persoane publice străine, personal sau prin mijlocitor, de bunuri sau servicii, enumerate la art.324, în scopurile indicate la același articol.

Conform proiectului, pct. 2, art. 325 alin. (1) din Cod va sancționa promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau persoane publice străine a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor enumerate la art. 324 din prezentul Cod, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu, ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, precum și pentru a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o oarecare decizie favorabilă. Ca și în cazul precedent, proiectul nu modifică esențial prevederile actuale din art. 325 alin. (1) din Cod, ci doar le completează cu elementul primirii bunurilor sau avantajelor nu doar pentru sine, dar și pentru o altă persoană.

La sancțiunile art. 325 alin. (1), (2) și (3), art. 326 alin. (1), (2) și (3), art 334 alin. (1), (2) și (3) din Cod propuse de proiect pentru modificare în pct. 2, 3 și 6 nu este indicat termenul privării de dreptul de a exercita o anumită activitate pentru

persoana juridică. Potrivit art. 73 alin. (2) din Cod privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate poate fi limitată la un anumit teritoriu sau la o anumită perioadă a anului și se stabilește pe un termen de până la 5 ani sau pe un termen nelimitat.

Atenționăm că proiectul propune în pct. 4 de modificat titlul capitolului XVI din partea specială a Codului în "Infrațiuni de corupție în sectorul privat", însă art. 335 care sancționează abuzul de serviciu, nu se încadrează în noțiunea de "corupție" prevăzută de art. 2 din Legea nr. 90/2008 menționată mai sus.

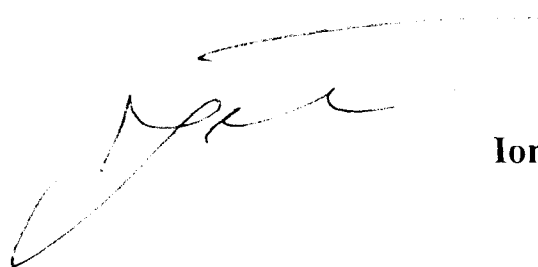
Dispozițiile art. 333 alin. (1) și art. 334 alin. (1) din Cod în redacția propusă de proiect în pct. 5 și 6, sunt ambigui și contrare prevederilor art. 19 lit. e) din Legea nr. 780-XV din 28.12.2001 privind actele legislative, care spune că, fraza se construiește conform normelor gramaticale, astfel încât să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat. În accepțiunea proiectului, arbitrul va fi sancționat în ambele cazuri, pentru soluționarea unui litigiu prin arbitraj, ceea ce intră în mod normal în obligația sa funcțională.

Sancțiunea art. 333 alin. (1), propusă de proiect, redă integral fără modificări prevederile actuale.

În Parlament se examinează proiectele de Legi nr. 265 din 08.02.2012 și nr. 2650 din 02.12.2011 pentru modificarea și completarea Codului penal. Art. 56 alin. (5) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996 prevede că, dacă sînt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect.

Proiectul urmează să fie avizat și consultat public conform cerințelor art. 21 din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative.

Asupra oportunității adoptării acestui proiect de lege urmează să se pronunțe Parlamentul în ședința plenară.

**Șef Direcție
Ion CREANGĂ**